

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.
Cena listu za nečlane po štiri krome na leto; za pol leta dve kroni;
za četrt leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krome na leto.
Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit-vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 10. novembra 1906.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Zadruga: Podučni tečaj. Zadružni dom. Osrednja zadružna blagajna. Podružnica „Hrvatske poljedelske banke“ na Reki. Zvezina skupščina. Denarni promet. Pregled. Občni zbor.
Gospodarsko berilo: Dansko in Švedija, uzorni poljedelski državi. K povzdigi čebelarstva na Dolenjskem. Pridelek žita celega sveta v l. 1905 in 1906. Kmetovalci. gnojite z razklejeno kostno moko. Male vesti. Inserati.

ZADRUGA.

Podučni tečaj.

Zadružna zveza priredi letos podučni tečaj za činitelje zadrug.

Tečaj se bo vršil meseca decembra in bo trajal več dni.

V prihodnji številki priobčimo vse podrobnosti.

Zadružni dom.

V zadnji številki sprožili smo idejo „Zadružnega doma“.

Kakor nam kažejo dopisi pojedinih zadrug, se je ideja „Zadružnega doma“ z veseljem pozdravila.

Nekatere zadruge so nam poslale v svojih dopisih podrobneje predloge, katere bomo priobčili.

Prosimo pa vse one zadruge, ki še nam do sedaj niso sporočile svojega mnenja, da se tudi oglasijo.

Ko bomo imeli poročila od vseh zadrug, bomo še le mogli misliti na vresničenje ideje prepotrebne „Zadružnega doma“.

Osrednja zadružna blagajna.

V ponedeljek, dne 5. t. m. predložila je vlada državnemu zboru svoj načrt za osrednjo zadružno blagajno.

Z osrednjo zadružno blagajno bo organizacija kreditnih zadrug na vzgor dovršena.

V prihodnji številki spregovorimo o osrednji zadružni blagajni več.

Podružnica »Hrvatske poljedelske banke« na Reki.

„Pučki prijatelj“ v Krku, ta marljiv in zanimiv gospodarski list, kojega duša je jugoslovanskim zadrugarjem dobroznani učitelj v Dobrinju g. I. Mahulja — on je tudi odbornik „Zadružne zveze v Ljubljani“ — prinaša pod zgornjim naslovom sledeči navdušen članek:

Na temelju informacija, što smo ih dobili iz novina, donijeli smo u zadnjem broju „P. Prijatelja“ vijest, da je podružnica „Hrvatske Poljodjelske Banke“ na Rijeci jur otvorena. Ovih dana je dotičnu podružnicu posjetio naš jedan prijatelj osobno, te mu ravnateljstvo zavoda pobliže protumačilo u koliko dotične vijesti, što su se čitale u javnosti, odgovaraju istini. Evo što nam piše dotični naš prijatelj:

Otvorenje podružnice „Hrvatske Poljodjelske Banke“ na Rijeci je gotova činjenica, pa je tim u djelo provedeno ono, za čim je istarska gospodarska organizacija jur odavna žudila. Prostorije su joj u „Via del Molo“ br. 2. prvi kat.

Riječka podružnica je u svoj program preuzela kao najvažnije točke ovog rada ovo:

„Preuzimlje i ukamaćuje novčane uloge na knjižicu i u tekućim računima (conto corrente). — Izvršuje naplate za tudi račun i isplate na mjesnim i stranim tržištima. — Podijeljuje predjmove na sve vrsti žitarica, zemaljskih proizvoda i robu u koliko roba nije izvršena pokvarenju. — Prima komisionalne naredbe za kupovanje i prodaju žitarica, zemaljskih

proizvoda i ostale robe. Kupuje i prodaje žitarice i zemaljske proizvode na vlastiti račun. Preuzima na skladište sve vrsti žitarica, zemaljskih proizvoda i za skladištenje sposobnu robu, u vlastitim skladištima i vrši sve time skopčane transakcije“.

Buduć je istarska gospodarska organizacija što se tiče novčanog prometa već do sada uređena, jer ga promeće putem „Istarske posujilnice u Puli“, a a ova zopet putem posujilnice u Ljubljani, to program podružnice „Hrvatske Poljodjelske banke“ ima za nju samo u toliko važnost, što ona upotpunjuje istarsku organizaciju u koliko je manjkava, a manjkava je u tome, što se ne bavi prodajom zemaljskih proizvoda i kupnjom potrebitih stvari za konsum, pa su do sada bile prepuštene sve gospodarske zadruge širom Istre i kvarnerskih otoka same sebi, te su bile upućene na trgovce na rijeci i Trstu, a da li su na taj način uvijek postizavale za svoje članove ono, za čim toliko žude, ja ne ću ispitavati. Ja samo konstatiram ovdje s velikim veseljem, da naša gospodarska društva dobivaju osnutkom podružnice „Hrvatske Poljodjelske Banke“ na Rijeci tu pogodnost, da mogu sada dobivati potrebitu robu izravno od proizvađača, proizvode pak svojih članova prodavati izravno konsumentu, a onaj, koji je samo nešto čuo govoriti o gospodarskoj organizaciji, priznat će, da je to veliki, da vrlo veliki napredak na gospodarskom polju.

Podružnica „Hrvatske Poljodjelske Banke“ na Rijeci, bude li radila solidno, pošteno, i uredno, kako to obećaje u svom proglasu, onda će ona zazbilja postaviti čvrsti temelj zajedničkog nam doma, pa moramo mi svi kao jedan poraditi oko toga, da se na temelju, što ga postavlja „Hrvatska Poljodjelska Banka“, digne nebu pod oblake slobodni hrvatski dom, o koji će kršiti i iskršiti naš ekonomički i narodni neprijatelj svoje proždrljive zube! U to ime pomoz Bog!

Kako će se razvijati podružnica „Hrvatske Poljodjelske Banke“ zavisit će mnogo i od same istarske gospodarske organizacije, jer sjede u njezinoj upravi i četiri Istrana, koji su više manje već poznati na gospodarskom polju.

Svi članovi uprave su ovi: Vilhar Dušan, predsjednik; Mažuranić dr. Bogoslav, podpredsjednik; Bonetić Albert; don Ivanisević Frano; Janežić dr. Konrad; Katalinić Jeretov Rikard; Laginja dr. Matko; Mrčić Ivo; Novaković Mijo; Stipanović Toma G.; don Trinajstić Ivo.

Da čitatelji „Pučkog Prijatelja“ uzmognu stvoriti vlastiti sud o „Hrvatskoj Poljodjelskoj Banki“ donasmo i njezin općeniti program, što ga je izdala štampom u 20000 primjeraka i razaslala među narod širom domovine. Evo tog programa:

Uz pomno i oprezno obavljanje posala, te uz potpuno čuvanje interesa svojih dio-

ničara i ulagatelja, prikupljanje što veće pričuvene zaklade za dalnji rad, gospodarstveno preporoditi hrvatskog seljaka.

Solidnim in kulantnim poslovanjem drži banka, da će taj cilj postići najsigurnije ovim načinom:

1. Davajuć seljaštvu putem zadruga, uz potpuno neograničeno jamstvo, jeftin kredit na obročnu otplatu. Time ćemo ga izbaviti iz lihvarskih ruku, a ujedno postići to, da će investicije učinjene po njemu gospodarstvu uslijed jeftinog zajma nositi mu i ploda, te podići njegovo blagostanje. Uzimanjem zajma od zadruge prišteduje mu se bar kod manjih zajmova veliki troškovi uknjižbe i isknjižbe, i drugi s time spojeni troškovi.

2. Zadržnim životom dignuti ga moralno.

3. Organizovanjem zadruga na gospodarstvenom polju unaprediti seljaštvu gospodarstvo i to ovim načinom:

a) banka će putem posebne gospodarske uredbe, na osnutku koje se radi, posredovati kod kupa i prodaje svakovrsnih poljskih, voćarskih, vinogradarskih i stoćarskih proizvoda, te kućne industrije u velikom, a time za članove zadruga postići bezuvjetno povoljnije cijene i boljurodu, otvoriv njihovim proizvodima izravno veliko tržište;

b) nabavljati strojeve i orude, te umetno gnojivo u velike i preprodavati uz tvorničke cijene, a time poticati seljaštvo na uspješno i napredno obradivanje tla;

c) kupovati za njega u velike sve ostale gospodarske potrebštine, naročito za vinogradarstvo, marvogojstvo, kućnu industriju i ostale grane narodne privrede, pri čemu polažemo osobitu važnost na nabavu dobroga i lijepoga sjemena svih poljskih proizvoda, te rasadnika plemenitog voća, i svake vrsti blaga i živali;

d) posredovati, da narod u siromašnim krajevima nade privrede, bilo uvedenjem koje kućne industrije, bilo da mu se nade zarada u takovim krajevima, gdje manjka radnih sila. Tim ćemo postići dvoje: privezati ćemo narod na rođenu grudu i zapriječiti invanziju stranih elemenata.

4. Parcelacijom jeftino kupljenih srednjih posjeda u onim krajevima, koji su prenapučeni, pribaviti seljaštvu uz povoljne cijene potrebno mu za življenje zemljište, te time po mogućnosti zapriječiti lihvarenje sa zemljištem.

5. Davanjem zajma putem zadruga uz obročnu otplatu hrvatskom seljaku u narodno ugroženim krajevima (Slavonija — Srijem) te omogućiti, da zadruge prodaji izvršene seljačke posjede pokupuju za svoje članove, a time da se prema sredstvima banke ograniči napredovanje stranih elemenata.

6. Naseljivanjem hrvatskega seljaštva iz prenapučenih krajev u takove, gdje naši ljudi na žalost propadaju, provesti kolonizaciju u narodnom smislu i zapriječiti, da cijeli krajevi dospiju u ruke tuđih naseljenika.

Postupajući ovako poslovat ćemo na zdravom temelju. Naš savjesni, oprezni i uporni rad, kako dosadnji uspjesi pokazuju, bit će ne samo u interesu dioničara, nego će biti i patriočan, te će dobro smješteni i savjesno upravljani novac dioničara i uložitelja doprinijeti tomu, da pomagnemo i pridignemo hrvatskog seljaka i time učvrstimo temelje našeg narodnog opstanka.

Pročitav pomno ovaj program „Hrvatske Poljodjelske Banke“ pero nam trese radosti u rukama, a srce u grudima od veselja skače, pa ne možemo dalje, nego razdragani kličemo! Rasla, cvala i donesna obilnog ploda „Hrvatska Poljodjelska Banka“ na moralni i materijalni napredak hrvatskog seljaštva, te jezgre hrvatskog poštenja i temelj kamena zajedničke Hrvatske domovine! U to ime, još jednog završimo Boga u pomoć!

Tudi mi se veselimo tega koraka „Hrvatske poljodjelske banke“ v Zagrebu, s kojom smo, kar smelo trdimo, v najboljih prijateljskih odnosih.

Sedaj, ko ima „Hrvatska poljodjelska banka v Zagrebu“ na Reki svojo podružnico, morajo postati iz prijateljskih odnosjev živahni poslovni odnosaji in se je v to svrhu „Zadružna zveza v Ljubljani“ že obrnila na „Hrvatsko poljodjelsko banko v Zagrebu“.

Okrog 70 isterskih zadrug — toraj malo ne vse — in okrog 30 dalmatinskih zadrug učlanjenih je že danes v „Zadružni zvezi“ v Ljubljani, ki izvršuje pri njih postavno revizijo, denarno izravnavo itd. itd.

Kar se pa tiče blagovnega poslovanja, toraj nabhavne potrebne blaga za konsume in druge zadruge ter vnovčenja raznih pridelkov, služi zadrugam blagovna centrala „Zadružne zveze“ t. j. „Gospodarska zveza“ v Ljubljani.

Ta blagovna centrala mora sedaj glede istrskih in dalmatinskih zadrug delati sporazumno s podružnico „Hrvatske poljodjelske banke“ na Reki; seveda pa more imeti ž njo tudi glede drugih svojih zadrug poslovne zveze.

Sporazumno gospodarsko delo privedi nas mora do prepotrebne gospodarske vzajemnosti.

VABILO

na

izvanredni občni zbor

Konsumnega društva v Ricmanjih,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,

ki se vrši v nedeljo, dne 18. novembra 1906 ob 9. uri
zjutraj v „Narodnem Domu“ v Ricmanjih.

Dnevni red:

1. Razgovor in posvetovanje glede društvene hiše.
2. Slučajnosti.

Načelstvo.

Zvezina skupščina,

dne 20. avgusta 1906.

(Nadaljevanje.)

IV. Uradni ravnatelj gosp. Ivan Rožman prečita računski zaključek za leto 1905. ter ga od točke do točke razlaga.

Naslednje ga priobčujemo:

Računski zaključek

Zadružne Zveze v Ljubljani

reg. zadruge z omej. zav. za VI. upravno leto 1905.

Poročilo:

V računskem letu je pristopilo 63 članov.

„ „ „ sta izstopila 2 člana.

S sklepom računskega leta 1905 šteje zveza 285 članov i. s. same zadruge, med temi 159 posojilnic in 126 drugih zadrug.

V računskem letu je prirastlo K 29.840 deležev, odpadlo pa deležev K 3.442. Koncem leta 1905 je deležev v skupnem znesku K 117.356.

Odpovedala sta se v letu 1905 2 deleža.

Zadružna zveza je član „Splošne zveze gospodarskih zadrug“ na Dunaju, ki je izvršila zadnjo temeljito revizijo od 4. do 10. avgusta 1904.

(Tu sem spada na prihodnji strani priobčeni zaključek.)

Dr. Matko Laginja želi, da se v bodoče v računskem zaključku navedejo aktivne in pasivne zadruge. On se dotakne tudi z daljšim govorom konsumnih zadrug, kojih važnost povdarja ter zahteva, da morajo imeti te zadruge samo dobro blago, in da ne smejo članom povzročati kakih nepotrebnih stroškov; da se člane na zadruge bolje priveže in ti dobivajo več zanimanja zanje, priporoča, da mora vsak član ostati vsaj 3—5 let v zadrugi.

Gosp. župnik Iv. Hladnik priporoča zmanjšanje uradnih stroškov, pred čemur odločno svari g. Faschingbauer in še posebno zavrača to zahtevo predsednik g. dr. Jan. E. Krek, ki pravi, da samo le zadovoljno uradništvo bo izvrševalo svoje delo z vso vnemo.

Skupščina nato odobri računski zaključek ter sklene, da se izkazana zguba prenese na račun l. 1906 in to radi tega, ker še Zveza za l. 1905 ni prejela drž. subvencije.

Bilanca 1904					P r e d m e t				P r o m e t				B i l a n c a				Račun zgube in dobička			
Dolgovi		Premoženje			Prejemki		Izdatki		Dolgovi		Premoženje		Zguba		Dobitek					
K	v	K	v		K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v				
90.958	—	—	—	Deleži	29.840	—	3.442	—	117.356	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	46.969	70	Poštna hranilnica:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	c. kr. avstro-ogerska	4.153.931	09	4.199.884	94	—	—	92.923	55	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti pripisane	233	99	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	kr. ogerska	40.715	—	47.553	27	—	—	6.838	27	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti pripisane	24	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Tekoji račun:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	952.300	—	A. z denarnimi zavodi	5.778.028	58	5.049.235	08	—	—	223.506	50	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti pripisane	30.584	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	B. Z vrlanjenimi zadrgami	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	I. vloge	3.712.637	10	2.571.728	59	5.498.802	76	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti pripisane	—	—	225.917	47	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	II. kredit	1.932.821	63	3.763.298	20	—	—	5.244.278	64	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti vplačane	2.752	31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti vrnjene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	obresti pripisane	207.043	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Ročna blagajna	37.084	82	36.863	54	—	—	1.428	53	—	—	—	—				
—	—	—	—	Inventar	15	—	2.080	08	—	—	3.039	03	—	—	—	—				
—	—	—	—	Uradni stroški	6.654	49	28.935	24	—	—	3.793	52	—	—	—	—				
—	—	—	—	Revizijski stroški	2.086	40	8.954	26	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Državna podpora za leto 1904.	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Tiskovine	13.863	90	12.341	42	—	—	4.307	34	—	—	—	—				
—	—	—	—	Narodni gospodar	4.912	59	5.978	82	—	—	2.072	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Članarina	720	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Prehodni	64.425	13	62.151	11	—	—	—	—	—	—	—	—				
—	—	—	—	Primanjkaj	—	—	—	—	—	—	23.971	38*	—	—	—	—				
—	—	25.253	69																	
4.448.852	25	4.448.852	25		16.018.374	44	16.018.374	44	5.616.158	76	5.616.158	76	254.994	35	254.994	35				

*) Ta primankljaj zniža se še za znesek državne podpore, kojo nam c. kr. poljedelsko ministerstvo za leto 1905 dovoli.
 Ljubljana, dne 31. decembra 1905.

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec september 1906.

Ime	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Baderna	5084	01	4884	04	9968	05	3650	—	250	—	4621	18	1266	46	84
Barban	4247	39	3479	33	7726	72	150	—	490	—	1732	—	780	—	—
Baska	86629	02	85271	33	171900	35	78716	30	25313	30	6076	—	3957	32	168
Beram	1644	40	2162	52	3806	92	1000	—	200	—	1606	—	252	02	112
Biograd	2718	31	3179	70	5898	01	80	—	300	—	2574	70	2511	71	372
Blagovica	7624	45	5207	97	12832	42	6430	—	2047	97	3160	—	300	—	193
Bled za blejski kot	13701	09	13532	42	27233	51	8920	—	5921	92	4000	—	3615	—	16
Bloke	17086	79	18239	22	35326	01	9626	—	5733	90	6840	—	3078	20	368
Boh. Bistrica	15780	05	13664	88	29444	93	10477	—	9845	74	2910	—	410	—	103
Boljun	26288	43	26211	18	52499	61	11424	51	7326	18	11026	28	3328	34	72
Boljunec	3563	40	6018	80	9582	20	801	—	275	—	3430	—	12	50	94
Borovnica	14396	32	13268	36	27664	68	6401	—	4260	60	4880	—	2180	—	295
Buzet	25961	35	25984	18	51945	53	12552	75	10040	—	13230	—	2730	—	9
Cerklje	19720	54	13867	44	33587	98	13449	—	1927	—	2020	—	980	—	286
Cirknica	37506	26	25058	28	62564	64	21393	85	15929	23	1320	—	1659	—	509
Cres	14387	91	14155	97	28543	88	3600	—	3103	72	1223	57	228	—	408
Col	2466	31	6087	96	8554	27	1915	96	527	—	5560	—	300	—	89
Čatež	10118	82	10267	46	20386	28	8520	—	456	13	2800	—	—	—	122
Češnjica	7175	66	7964	69	15140	35	5050	—	5124	49	2800	—	—	—	168
Čermošnice . . . . . ?															
Črni vrh	10471	41	8404	24	18875	65	3109	—	1750	86	1985	—	2569	—	197
D. M. v Polju	4248	91	3728	36	7977	27	754	—	1206	70	2500	—	—	—	52
Dobrepolje	28505	61	27613	73	56119	34	9040	—	7414	26	18770	—	8410	—	+8
Dobrinj	156366	54	155523	80	311890	34	87776	61	51805	78	33741	—	22585	49	368
Dobrunje . . . . . ?															
Dolsko	4783	33	4574	93	9358	26	4458	—	755	18	1100	—	76	—	36
Domžale	10463	51	11550	39	22013	90	3349	80	3394	62	8100	—	400	—	227
Draga	11921	11	8449	69	20370	80	7439	20	3705	13	4530	—	—	—	—
Dračevica	30193	11	30111	37	60304	48	13300	87	2947	63	12014	02	6463	76	50
Dubrovnik	83427	88	81193	63	164621	51	4884	03	8205	24	31189	—	26266	—	507
Fara pri Kostelu	4760	25	4699	74	9459	99	4630	—	1289	75	1402	22	—	—	85
Frankolovo	18238	75	16249	11	34487	86	4567	39	11089	06	1980	75	380	—	195
Gradac	6610	05	5903	44	12513	49	—	—	—	—	4933	44	1853	70	140
Gojzd	1450	—	1900	—	3350	—	1450	—	300	—	—	—	—	—	55
Gore	11195	68	10351	91	21547	59	880	—	369	16	6984	42	3134	—	70
Gorica cent. pos.	140602	53	145513	06	286115	59	46098	66	44367	43	9042	61	14061	—	1195
Gorje	12789	08	13613	09	26402	17	4913	—	8365	44	5130	—	80	—	310
Horjul	8697	59	7140	60	15838	19	3926	97	4359	62	2206	23	2007	70	309
Hrenovice	3269	48	6859	—	10128	48	2636	36	629	—	4230	—	419	84	+3
Idrija	9650	09	7689	02	17339	11	4886	17	2165	03	5401	68	3147	26	141
Ig	16888	38	15119	52	32007	90	9872	82	2758	55	7315	—	2106	—	271
Izlake	11325	95	9968	38	21294	33	7142	10	3195	29	2746	—	2000	—	228
Jesenice	13996	30	8386	21	22382	51	4782	77	6425	20	1460	—	120	—	138
Kamnik I. okr.	31954	73	32729	37	64684	10	7672	—	10125	32	17040	—	15664	32	779
Kamnik, hran. in pos. . . .	35225	69	32533	50	67759	10	30673	37	980	—	6500	—	20	50	68
Kanal	7574	79	10460	99	18035	78	5887	50	9664	95	879	80	630	—	—
Kandija	67291	02	68505	39	135796	41	34274	34	18368	80	36730	—	20648	06	1628
Kaštelir	33554	12	33385	18	66939	30	19831	—	12327	53	20479	—	5833	—	191
Kazaze	1148	30	1032	83	2181	13	650	—	432	83	200	—	—	—	14
Kievo	24996	97	24988	82	49985	75	13842	16	11085	46	28353	—	1620	46	177
Knežak	24919	44	20444	30	45463	74	18794	38	8027	63	4280	—	940	—	217
Koljane . . . . . ?															
Komenda	7328	75	5623	08	12951	83	6376	—	606	—	900	—	710	—	81
Košana . . . . . ?															
Kotor	225603	60	226356	45	451960	05	13344	40	15585	49	53163	—	47486	—	107
Kranjskagora	14628	95	15669	14	30298	09	5671	10	8644	53	6690	—	1300	—	303
Krk . . . . . ?															
Krka	5049	81	4280	41	5980	22	5081	—	1375	90	2850	—	440	—	85
Križevci	168083	89	160084	59	328168	48	109990	96	74009	39	48360	—	7592	—	306
Laško	4333	68	3594	56	7928	24	4056	—	491	80	—	—	170	—	360
Leskovec	3859	65	3879	71	7739	36	1841	—	1253	—	2139	—	300	—	322
Leskovic	2081	75	2258	90	4340	65	334	—	992	85	1246	—	1707	37	85
Lindar	366	—	332	70	698	70	174	—	—	—	191	—	71	40	79
Livade	8964	89	5017	95	13982	84	7515	14	771	03	4213	57	980	—	252
Ljubljana — ljud. posoj. .	2104313	26	2099604	13	4203917	39	218022	57	181351	67	68654	33	338050	97	2147

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		danc		vrnjeno		
	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
Ljubljana - Vzaj. pod. dr.	71015	61	184317	16	255823	77	43550	41	18707	22	1325	—	33640	—	
Ljubno	69371	66	64844	85	134216	51	20378	97	8289	63	2400	—	12356	59	
Loškpotok na Taboru	8952	62	4731	07	13683	69	6158	—	2466	09	310	—	1200	—	118
Lukovica	5105	98	5695	46	10800	44	1776	—	1400	87	3230	—	400	—	96
Mali Lošinj	102530	47	95572	08	198102	55	64206	94	27731	75	39480	—	18413	—	282
Marenberg															
Medulin	5922	99	7461	19	13384	09	4310	—	1635	27	2620	—	1372	57	345
Mengeš	14800	46	9826	79	24627	25	8996	—	7202	86	250	—	1870	—	416
Metlika	41319	17	28055	11	69364	28	4425	—	10282	92	17030	—	22251	—	5
Mokronog	8299	44	15447	20	23746	64	7939	20	10072	83	960	—	—	—	175
Moravče	7567	94	13410	83	20978	77	5473	—	150	—	6750	—	—	—	24
Mošnje	2416	06	1394	81	3810	87	207	50	1010	81	380	—	180	—	126
Nerezine	98305	74	96250	45	194556	19	59602	60	37904	68	26803	—	6551	57	115
Nadin	4818	72	4719	09	9537	81	3809	58	1049	96	3144	13	272	—	28
Naklo	516	40	861	—	1377	40	516	—	860	—	—	—	—	—	53
Omišalj	151732	24	157385	44	309117	68	130939	16	58695	36	14866	71	12501	79	1
Oprtalj															
Pazin	81512	64	83322	93	164835	57	42649	50	29863	07	19371	60	11859	73	+1
Pag	72820	29	72669	01	145489	05	111280	29	42337	98	102629	14	11875	54	160
Pišce	4370	58	2838	42	7209	—	853	10	300	—	2510	—	2925	—	788
Planina	850	01	938	33	1788	34	580	—	776	—	160	—	224	—	142
Polhov-Gradec	11110	22	5604	01	16714	23	9657	—	4060	43	270	—	1390	—	151
Poljane	21335	42	32021	33	53356	75	17267	—	8722	58	6540	—	1438	72	409
Pomjan	4509	94	4336	24	8846	18	287	28	652	12	3680	—	12	—	66
Preddvor	2031	—	2308	—	4339	—	984	—	787	—	200	—	921	—	68
Preska	1872	28	2069	67	3941	95	945	—	1129	67	940	—	840	—	88
Pločice-Konavlje	44918	05	43832	41	88750	51	41373	91	6653	41	55049	84	3175	78	84
Pulj	114643	68	11674	70	321058	94	61852	33	34674	70	16300	90	11124	30	+11
Punat	30463	40	28208	04	58671	44	26380	—	6401	—	1590	—	56	—	43
Radeče	25805	03	24504	23	50309	26	17865	58	7549	68	10813	96	3739	59	504
Rab	4977	61	6916	—	11893	61	921	—	1501	—	3410	—	2926	14	512
Rečica	31609	40	29097	52	60706	92	11736	50	9734	50	16100	—	900	—	408
Ribnica	43093	91	42895	35	85989	26	8690	60	16306	16	4340	—	330	—	+2
Ricmanje	509	75	684	65	1194	40	—	—	260	—	200	—	321	—	199
Roč	5496	40	4385	12	9881	52	—	—	1040	—	3192	—	2456	25	264
Rob	27698	23	28175	68	55873	91	9403	60	1533	14	18100	—	110	—	200
Rogoznica	3150	56	3060	15	6210	71	1686	80	417	—	2622	52	934	97	121
Rova	4495	33	3129	44	7624	77	3998	—	2640	15	—	—	—	—	235
Rovte	21800	59	23529	71	45330	30	4202	95	6466	95	10830	—	4280	—	200
Selca na Braču	52380	84	51904	64	104285	48	28346	68	5810	—	5350	—	—	—	77
Selce	17891	32	13419	05	31310	37	16032	20	7616	21	3680	—	1620	—	322
Semič	9365	51	9309	32	18674	83	7839	—	4159	24	3010	—	763	20	+2
Senožeče	6609	91	7044	53	13654	44	300	—	60	—	5460	—	2960	—	319
Sevnica	18992	18	29574	22	48566	40	13962	—	20392	50	8640	—	3018	—	1938
Slov. Gradec	5213	25	4946	14	10159	39	590	—	480	—	5480	—	1950	—	102
Smlednik	4874	34	3956	—	8830	34	4820	28	114	—	1440	—	—	—	+3
Sorica	3582	80	2621	58	6204	38	1577	—	2197	46	320	—	—	—	39
Srednjava	12049	88	9937	07	21986	95	8286	66	5220	90	4610	—	800	—	390
Staraloka	8437	82	10023	41	18461	23	5325	—	7666	55	800	—	—	—	224
Stari grad	47833	96	44585	20	92419	16	5264	—	40918	86	3282	50	500	—	—
Stari trg															
Struge	2016	93	1648	10	3665	03	1290	—	1277	25	350	—	—	—	+1
Sv. Ema	2629	04	2733	91	5362	95	2150	—	826	69	1860	—	100	—	196
Sv. Ivan	9612	65	6930	66	16543	31	2025	80	451	60	5330	—	914	—	185
Sv. Križ pri Kaštav	2044	31	1200	—	3244	31	1589	60	—	—	—	—	—	—	71
Sv. Jakob ob Savi	3112	48	1824	02	4936	50	2025	—	862	41	920	—	790	—	146
Sv. Križ p. Kostanjevici	23858	93	26330	62	50189	55	6138	—	15142	93	10922	—	5484	39	9
Sv. Križ pri Litiji	8376	80	8939	84	17316	64	4817	—	4115	92	3280	—	2629	70	374
Sv. Jurij ob j. ž.	14017	37	12369	63	26387	—	6192	34	7746	67	3760	—	4	72	221
Sv. Jurij pod Kumom	4095	32	4178	23	8273	55	2380	—	1645	20	3520	—	—	—	55
Sv. Jurij pri Kranju	10422	03	11591	—	22013	03	7800	—	2660	25	1661	42	930	—	312
Sv. Kunigunda	12768	18	15039	62	27807	80	3748	80	2803	11	4791	—	4280	—	92
Sv. Lenart	64273	36	64044	59	128317	95	56432	14	19594	—	4460	—	6742	—	2049
Šebrelje	5616	31	6981	10	12597	41	2314	58	1815	05	3113	—	570	—	111
Škocijan	20737	92	20669	12	41407	14	8625	—	11477	79	8880	—	2735	—	750
Škofjaloka	10579	87	10124	99	20704	86	8076	—	3387	61	600	—	132	—	74
Šmarije															
Šmartno pri Kranju	12295	48	12006	47	24301	95	2092	—	1000	—	6955	—	5040	—	43
Šmartno pri Litiji	6494	33	6096	20	12590	53	3322	—	2668	59	970	—	2500	—	219
Šturije	5967	46	5240	62	11208	08	4510	21	2679	05	1020	—	1322	—	+1

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Štokovci	9495	73	10263	15	19758	88	269	60	200	—	2911	—	4909	55	317
Št. Ilj pod Turjakom	10972	46	11665	23	22637	69	5140	—	1984	—	2476	—	5320	89	197
Št. Janž	1646	30	1308	36	2954	66	633	—	695	76	604	—	100	—	149
Št. Jernej	34971	40	33244	92	68216	32	6866	—	22875	10	6853	—	4212	—	+6
Št. Lambert	950	70	945	40	1896	10	441	64	500	—	—	—	—	—	8
Št. Peter	19820	04	20005	77	39825	81	11021	86	7939	55	4560	—	2748	—	447
Št. Rupert	4457	40	5419	84	9877	24	4007	—	2275	42	1610	—	365	—	226
Št. Vid nad Ljubljano ?															
Št. Vid pri Zatičini	25115	71	23062	77	48178	48	8468	32	20613	29	2000	—	1200	—	411
Tinjan	1246	82	1082	69	2329	51	1050	—	—	—	916	—	117	—	262
Tomaj	18167	34	21239	02	39406	36	15770	—	1778	—	12440	—	440	—	+7
Tomišelj	7898	51	8459	15	16357	66	4593	—	1866	05	4959	—	2570	—	—
Toplice	7809	85	6952	87	14762	27	5292	—	4230	—	200	—	—	—	101
Trebelno	14620	05	12874	27	27494	32	4212	78	7602	09	1634	—	1172	—	238
Trnovo	34455	14	30318	43	64773	57	15060	42	10935	94	14823	64	5013	93	747
Tržič	10242	93	8623	27	18866	20	2737	—	5023	70	2540	—	—	—	175
Tržišče	1920	64	1493	33	3413	94	1886	—	540	92	100	—	110	—	163
Tunice	8669	44	7340	10	16009	54	8150	—	840	—	—	—	30	—	48
Vabriga	1267	—	209	32	1976	32	—	—	100	—	102	62	67	—	116
Velike Lašče	44230	99	43007	14	87238	13	6547	45	10590	55	31351	11	200	—	238
Veliki Lošinj	21658	43	21252	51	42910	97	8630	—	8149	34	1443	—	170	—	68
Vipava	48944	99	47500	63	96445	62	11765	—	12806	96	26301	—	14112	—	1193
Videm	1966	10	2847	84	4813	94	100	—	1067	—	1770	—	1542	—	1
Višnjagora	52558	10	55236	65	107794	75	20672	40	25444	08	13797	41	1448	76	488
Vojsko	1257	90	573	50	18314	—	240	—	272	93	300	—	—	—	34
Vodice	6155	32	6038	—	12193	32	4253	—	688	—	650	—	1740	—	81
Vrbnik	76219	21	74456	97	150676	18	45723	27	20639	42	37105	—	19255	43	329
Vrhnika	33032	44	27608	61	60641	05	14996	80	6606	07	14807	—	1430	—	+3
Vrlika	32602	04	31589	51	64191	55	11774	95	200	—	—	57	5685	08	246
Zagradec	6784	87	6945	15	13730	02	2006	—	5055	26	250	—	220	—	164
Zagorje ob Savi	4818	59	4874	51	9693	10	4638	—	103	75	900	—	100	—	61
Zatičina	1749	35	942	30	11591	65	1713	—	702	30	140	—	—	—	70
Zg. Besnica	1244	64	1396	73	2641	37	1102	—	830	14	560	—	8	13	50
Zg. Tuhin	6911	14	7943	39	14854	53	5441	—	818	81	600	—	1290	—	181
Zdrenj . . . . . ?															
Zuri	22371	12	20656	75	43027	77	17693	—	5516	20	4030	—	4326	—	277
Žminj	3908	10	4129	48	8037	58	1500	—	600	—	1979	48	1271	18	238
Župa Raščane	6740	—	6720	41	13462	41	2802	65	—	—	—	—	426	89	81
Zužemberk	27946	75	27087	69	55034	44	10410	—	8731	06	13260	—	6172	46	495

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdravju v prospeh in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavojce z varstveno znamko župnik Kneipp.

Denarni promet

za mesec oktober 1906.

- Baderna, društ. za šted. i zajm. —1600 (30.)
- Baška, seoska blag. +1900 (15.) +1200 (21.) +1600 (26.) +4200 (30.)
- Beram, društ. za šted. i zajm. --1600 (4.) —1200 (9.) —1500 (20.)
- Blagovica, hran. in pos. —1800 (23)
- Bled za blejski kot, hran. in pos. +14000 (6.) —2500 (11.) —2000 (26.) —1000 (27.)
- Bloke, hran. in pos. +3500 (7.) —1000 (12.)
- Boh. Bistrica, hr. in pos. —6000 (12.)
- Boljun, društ. za šted. i zaj. +800 (8.) —400 (11.) +200 (27.) —2800 (27.)
- Boljunec, hran. in pos. —1400 (3.) —1700 (10.) —1600 (17.) —800 (24.)
- Borovnica, hran. in pos. +2000 (7.) +1500 (9.) +1000 (20.) —2500 (25.)
- Buzet, društ. za šted. i zajm. —4000 (6.) —4000 (19.)
- Cerklje, hran. in pos. +2000 (1.) +1000 (9.) +2000 (15.) +1000 (22.) +1000 (22.) +5000 (29.)

- Cerkno, hran. in pos. — 5000 (11.)
 Cirknica, hr. in pos. +7500 (5.) — 5000 (10.) — 5000 (23.)
 — 7000 (30.)
 Čatež, hran. in pos. — 1000 (4.) — 1500 (9.) + 2000 (13.)
 — 1500 (13.) — 1500 (19.) + 3000 (27.) — 900 (31.)
 Češnjica, hran. in pos. — 3000 (1.) — 3000 (8.)
 Črni vrh, hran. in pos. + 400 (2.) + 1400 (3.) — 15000 (5.)
 + 300 (13.) + 700 (22.) — 916·06 (27.)
 Cres, mlin. zadr. — 2000 (29.)
 D. M. v Polju, hran. in pos. + 1800, 800 (24.) — 651 59
 (27.) — 700 (29.)
 Dobropolje, pos. — 18000 (6.) — 15000 (11.) — 3000 (25.)
 Dobrunje, hran. in pos., — 2000 (18.)
 Dolsko, hran. in pos. + 1000 (24.)
 Domžale, hran. in pos. — 3000 (9.)
 Draga, hran. in pos. + 600 (22.) + 500 (30.)
 Dračevica na Braču, seoska blag. — 201 38, — 117·50, — 98,
 — 174·82, — 500 (23.)
 Dubrovnik, hrv. puč. šted. — 10000 (12.)
 Fara pri Kostelu, hran. in pos. + 2000 (3.) + 3000 (12.)
 — 1000 (24.)
 Frankolovo, pos. — 1300 (4.) + 1500 (15.)
 Gore, hran. in pos. + 2000 (21.)
 Gozd, hran. in pos. + 1600 (7.) + 2200 (10.) + 800 (26.)
 — 400 (31.)
 Gorje, hran. in pos. — 4000 (2.) — 2000 (25.) — 485·39 (22.)
 Gradac, seoska blag. + 500 (13.)
 Horjul, hran. in pos., — 500 (6.) + 500 (8.) + 1000 (8.)
 + 145·50, + 12·80 (29.)
 Hrenovice, hran. in pos. — 2000 (6.)
 Ig, hran. in pos. + 1000 (5.) + 1000 (24.) + 2000 (28.) — 2000
 (27.)
 Izlake, hran. in pos. + 4000 (5.) — 1000 (15.) — 2000 (17.)
 Jesenice, hran. in pos. — 3000 (13.)
 Kamnik, I. okr. + 5000 (2.) + 13 (30.)
 Kamnik, hran. in pos. + 5000 (3.) + 3000 (5.) + 7000 (9.)
 — 4000 (11.) — 8000 (12.) — 2000 (26.)
 Kanal, okr. pos. — 4000 (10.)
 Kandija, hr. in pos. + 4000 (2.) + 10000 (8.) — 12000 (9.)
 — 4000 (15.)
 Kaštelir, dr. za št. i zajm. — 1500 (26.)
 Kijevo, seoska blag. + 110 (1.) + 100 (3.) + 70 (6.) + 200
 (8.) + 60 (15.) + 463 (26.)
 Knežak, hran. in pos. + 1300 (3.) + 6200 (7.) — 1100 (9.)
 + 1100 (24.) + 1150 (28.)
 Komenda, hr. in pos. + 1705 (9.) — 1600 (11.)
 Kranjska gora, pos. — 3000 (1.) — 4000 (8.) — 3000 (17.)
 Krka, pos. in hran. + 3300 (14.) + 2000 (29.)
 Kropa, žreblj. zadr. + 792 (1.) 173·90 (1.) 145 53 (1.)
 + 1292·35 (3.) + 15 (5.) + 717 (6.) + 999 (7.)
 + 111·20 (7.) + 1223·22 (9.) + 337·10 (12.)
 + 69 40 (15.) + 57·03 (15.) + 82·50 (10.) 95·67
 (13.) + 398·45 (14.) + 61·35 (15.) + 186 (16.)
 + 37·70, + 181·19 (19.) + 41·53 (19.) + 126·35
 (20.) + 3255 85 (20.) + 202·38 (20.) + 92·34 (23.)
 — 2669·31 (23.) + 614·72, + 80·70 (26.) — 4000
 (25.) + 33, + 137·79, + 286·75 (29.) + 377 (29.)
 + 74·99, + 105·84 + 113·20 (30.)
 Leskovec, hran. in pos. — 2500 (1.) — 1000 (3.) — 1000 (17.)
 — 1000 (31.)
 Lindar, dr. za st. i zajm. + 700 (28.)
 Ljubljana — Vzaj. podp. dr. — 10.000 (5.) — 10.000 (18.)
 + 255·03 (28.)
 Ljubno, hran. in pos. + 8000 (3.) + 2000 (10.) — 15000 (13.)
 + 10000 (22.)
 Loškipotok na Taboru, hr. in pos. + 4000 (7.) + 5000 (14.)
 — 500 (23.)
 Lukovica, hran. in pos. — 1500 (2.) — 1000 (20.)
 Marenberg, pos. + 3000 (24.)
 Medulin, društ. za šted. i zaj. + 200 (6.) + 3000 (9.)
 Mengeš, hran. in pos. + 2300 (7.)
 Mokronog, pos. + 4000 (1.) + 2600 (17.)
 Moravče, hr. in pos. — 1500 (1.) + 4000 (28.)
 Nadin, kat. hrv. seoska blag. + 132 (24.)
 Nerezine, dr. za šted. i zajm. + 1300 (23.)
 Pazin, podr. istr. pos. — 5000 (1.) — 6000 (3.) + 2600 (10.)
 + 2200 (17.) — 4000 (20.) — 10000 (31.)
 Polhov Gradec, hran. in pos. + 6100 (3.) — 2000 (8.)
 + 1000 (15.)
 Poljane, hran. in pos. + 7000 (5.) + 5000 (27.)
 Pomjan, hran. in pos. — 2335 (2.) — 1400 (9.) + 875 (21.)
 — 200, — 320 (29.) — 1350 (30.)
 Preddvor, hran. in pos. + 200 (1.) + 370 (5.) + 180 (6.)
 — 220 (9.) — 100 (10.) + 200 (27.)
 Preska, hran. in pos. + 230 (4.) — 470 (13.) + 305 (20.)
 + 315 (26.)
 Punat, s. bl. za šted. i zajm. + 1250 (12.) — 4000 (16.)
 Radeče, okr. pos., + 3000 (10.) + 2000 (28.)
 Rab, društvo za štednju i zajm. + 2000 (6.) + 2500 (31.)
 Rečica, hran. in pos. + 3000 (2.) — 10000 (5.)
 Ribnica, hran. in pos. + 10000 (2.) — 10000 (6.) + 5000 (8.)
 — 4000 (17.) + 3000 (28.)
 Roč, dr. za šted. i zajm. — 4000 (2.) — 5000 (10.) — 4000 (19.)
 Rob, hran. in pos. + 2500 (1.) + 6000 (5.) — 2500 (11.)
 Rogoznica, seoska bl. — 1700 (13.)
 Rova, hran. in pos. + 1700 (3.)
 Rovte, hran. in pos. — 2000 (5.) — 4000 (10.)
 Selca na Braču, seoska blag. — 2000 (4.)
 Selca pri Škofji Loki, hran. in pos. + 5000 (9.) + 3000 (17.)
 Semič, hran. in pos. — 3000 (16.) — 2000 (20.)
 Sevnica, hran. in pos. + 5000 (9.)
 Slovenji Gradec, hran. in pos. + 1600 (6.) — 1000 (6.)
 + 700 (21.)
 Smlednik, hran. in pos. + 700 (8.) — 600 (27.)
 Sorica, hran. in pos. — 1000 (16.) — 3000 (30.)
 Srednjava, hran. in pos. + 24·30 (5.) + 2000 (12.) — 2000
 (13.)
 Staraloka, hr. in pos. — 1000 (2.) — 4500 (5.) + 5000 (13.)
 + 4000 (27.) — 1500 (31.)
 Stari grad, društ. za šted. i zajm. — 5000 (6.) + 8000 (9.)
 + 6000 (20.) + 2000 (26.) + 2000 (26.)
 Staritrq pri Ložu, km. hr. in pos. + 6000 (21.)
 Sv. Ema, hran. in pos. — 320 (23.)
 Sv. Ivan, hran. in pos. — 3000 (1.) — 6000 (10.)
 Sv. Jakob ob Savi, hran. in pos. + 1100 (3.) — 1000 (13.)
 — 400 (16.) — 1000 (27.)
 Sv. Jakob v Rožu, hr. in pos. — 4000 (17.)
 Sv. Križ pri Kastvu, društ. za šted. i zaj. — 1000 (2.)
 — 1800 (18.)
 Sv. Križ pri Kostanjevici, hran. in pos. — 3000 (29.)
 Sv. Križ pri Litiji, hran. in pos. — 2500 (4.) — 1000 (11.)
 — 12.500 (19.)
 Sv. Kunigunda, hran. in pos. + 3000 (3.) — 4800 (23.)
 Sv. Jurij ob juž. žel., hran. in pos. + 800 (7.) + 2000 (9.)
 — 1000 (12.) — 1000 (15.) — 2000 (23.)
 Sv. Jurij pod Kumom, hr. in p. + 7000 (20.) — 1100 (24.)

Sv. Jurij pri Kranju, hran. in pos. +3500 (6.) +900 (7.) —2000 (16.) —1000 (18.) —1000 (26.)	Tomišelj, hran. in pos. —3000 (1.) —4000 (10.)
Sv. Lenart, pos. +5000 (19.)	Toplice, hran. in pos. —1000 (19.)
Šebrelje, šted. in pos. +500 (7.) —800 (15.) +1000 (29.) —400 (29.)	Trebelno, hran. in pos. —1000 (30.)
Škocijan, hran. in pos. —3500 (19.)	Trnovo, hran. in pos. +60 (3.) —5000 (16.)
Škofjaloka, lj. hr. in pos., +1500 (6.) +3800 (12.) —1000 (15.) +1000 (26.) +700 (28.)	Tržišče, hran. in pos. —1000 (2.) —2000 (23.)
Šmarije, hran. in pos. —3000 (19.) —1500 (27.)	Tunice, hran. in pos. +1000 (8.)
Šmartno pri Kranju, hran. in pos. —5000 (9.) —6000 (16.) +2600 (27.)	Velike Lašče, hr. in pos. +10000 (9.) +11500 (13.) —3000 (16.) —4000 (19.) +1400 (28.)
Šmartno pri Litiji, hran. in pos. +1000 (5.) —1500 (17.) —600 (19.) —800 (27.)	Vipava, hr. in pos. —4000 (4.) —4000 (23.) —7000 (29.)
Šturije, hran. in pos. —1000 (3.) —1000 (9.)	Videm ob Savi, hran. in pos. —2000 (15.)
Štokovci, društ. za šted. i zajm. —4000 (25.)	Višnja gora, hr. in pos. +2500 (1.) +5000 (5.) —4000 (12.) —1000 (19.) —1101·57 (1. XI.) —1200 (27.)
Št. Ilj pod Turjakom, hran. in pos. +1500 (6.) —2000 (9.) —1500 (23.) —6000 (27.)	Vojsko, hran. in pos. —600 (6.)
Št. Jernej, hran. in pos. —3000 (16.)	Vodice, hran. in pos. +700 (7.) +800 (14.)
Št. Lambert, hr. in pos. +200 (2.) +120 (23.) +401 (29.)	Vrbnik, dr. za št. i zajm. +2000 (12.) +2400 (15.)
Št. Peter, hran. in pos. —5000 (8.) +1250 (16.) +1280 (21.) —1500 (22.) —4000 (29.)	Vrhnika, hran. in pos. +3000 (1.) +3000 (5.) +2000 (7.)
Št. Rupert, hr. in pos. +1500 (7.) —1000 (15.) +24·80 (18.)	Vrlika, seoska blag. +320 (10.) —2500 (15.)
Št. Vid nad Ljubljano, hran. in pos. +6000 (11.) +1260 (17.) +600 (20.) +1000 (24.) +1312 (31.)	Zagradec, hran. in pos. —1000 (10.) +1000 (28.)
Št. Vid pri Zatičini, hran. in pos. +3000 (12.) +2500 (18.) +2000 (19.) +4000 (1. XI.)	Zagorje ob Savi, ljud. hr. in pos. +500 (3.) +1800 (17.)
Tomaj, hran. in pos. —5000 (11.)	Zatičina, pos. +1000 (4.) —3000 (23.)
	Zg. Besnica, hr. in pos. —2200 (11.) +1500 (27.)
	Zg. Tuhinj, hran. in pos. +1500 (7.)
	Žiri, hran. in pos. +3000 (5.) —4000 (6.)
	Žminj, društ. za šted. i zaj. +600 (7.)
	Župa Raščane, seoska blag. —2000 (29.)
	Žužemberk, hran. in pos. +3000 (15.) +5000 (21.) —1500 (26.)

GOSPODARSKO BERILO.

Dansko in Švedija, uzorni poljedelski državi.

(Nadaljevanje.)

3. Povzdiga živinoreje.

Dancem donaša največ dohodkov živinoreja, zato posvečujejo nji največjo pozornost. Največ se stori za dobro plemensko govejo živino. Najbolj razširjeno je rudeče dansko in črno-belo jütsko pleme; krave se cepijo z tuberkolinom in one, ki reagirajo, se polagoma odstranijo, kakor tudi one, ki dajejo manj, kakor 2500 kg mleka na leto. Mlada živina, ki reagira na tuberkulin, se ne sme uporabljati za rejo. Povprečna teža krav je 400—500 kg. Zelo važna so tudi središča za pleme živine (Zuchtzentren), ki obstoje nele za posamezne vrste živine (konje, govedo, svinje) ampak celo za posamezne pasme in imajo namen odgojiti priznano živino čiste pasme za pleme.

Za posnemanje mleka služijo splošno alfa-laval posnemalniki. Po leti se živina pase, in sicer privezana, kar je potrebno radi pičlo odmerjenih pašnikov. Velike važnosti so kontrolna društva, katerih prvo se je ustanovilo l. 1895; sedaj je na Danskem 400 kontrolnih društev z približno 7000 udeleženci in 140.000 kravami. Kontrolna društva neprenehoma preiskujejo, koliko in kako krmo naj dobi posamezna krava, koliko mleka daje, koliko $\%$ tolščobe ima mleko.

Kontrolna društva delujejo na to, da dobi živinorejec pri kolikor mogoče nizkih stroških za krmljenje, kolikor mogoče visoke dohodke za mleko in mlečne izdelke. Kontrolna društva imajo posebne uradnike, kontrolne asistente imenovane, kateri morajo na kmetijski šoli v Hvilan dovršiti kurz, v katerem se poučuje o kontrolnem knjigovodstvu, o določevanju $\%$ tolščobe z lacto-butyrometrom, o živinoreji, krmljenju in molzenju.

Povprečno dajejo krave na Danskem 3250 kg mleka z 3·4 $\%$ tolšče na leto, veliko krav pa daje nad 4000 kg.

Ker dela določevanje stroškov za krmljenje precej težkoč, so Danci iznašli pojem „jednota krmljenja“ (Futtereinheit) in sicer tvori tako jednota 1 kg zdrobljenega žita ali 1 kg otrobov ali 1 kg solnčničnih tropin ali 2 $\frac{1}{2}$ kg sena ali 4 kg slame ali 12 $\frac{1}{2}$ kg odpadkov od repe itd.

Zelo se pospešuje konjereja in imajo na Danskem v obče zelo lepe konje domače pasme.

Svinje, domača pasma yorkshirska, se pasejo po leti na prostem, le one za pitanje so tudi v poletnem času v zelo zračnih hlevih.

Danci so spoznali važnost perutninoreje in so isto zelo povzdignili. Iz Danskega se izvažata toliko

jajec, da pride na jednega človeka na Danskem na leto 6 kron dohodkov iz izvoza jajc.

Kot najboljše pasme veljajo italijanke Plymouth Rocks italijanke Golden. Wyandotts-kure le 2 leti jajca nesejo, potem se prodajo. Jajca se prodajajo po teži. Krmi se zjutraj in zvečer toplo (kuhinjske odpadke, mast z krompirjem, otrobi in posnetim mlekom), opoldan žito, kot pijača služi centrifugirano mleko, ki se vlije v pokrite skodelice, v katerih se nahajajo luknje, skozi katere morejo kokoši le z kljunom do pijače. Kure se na razne načine varujejo pred mrzlim in neugodnim vremenom. Za valjenje služijo razni valilni aparati.

Pri nas se v perutnino-reji veliko greši s tem, da se kure dalj časa obdržijo, kakor rentabiliteta dopušča, da se ne volijo take pasme, ki v zimi in v zgodnji pomladi obilno jajce nesejo in slednjič, ker je krmljenje in oskrbovanje perutnine nezadostno. Vsakih 6—7 let se prirejajo deželne razstave vsako leto krajevne in pokrajinske razstave, katere so zelo važno sredstvo za povzdigo živinoreje.

Največ pa je povzdignilo živinorejo in dohodke iz živinoreje

4. Zadrugištvo.

Občudovanja vredno je brezpogojno zaupanje in pravo razumevanje zadrugištva od strani majhnih kmečkih posestnikov in ni se čuditi, če je ravno iz tega vzroka zadrugištvo na Danskem lahko toliko storilo.

Največja zasluga zadrugištva je izvrstno organizirana prodaja pridelkov. Prva konsumna in nakupovalna zadruga na Danskem se je ustanovila l. 1866. v Thisted v Jütland; dandanes jih obstoji 900 z 140.000 udi. Konsumna društva so povzročila ustanovitev hranilnic, posojilnic in drugih zavodov za izboljšanje kmetijskega kredita ter zadrug za prodajo raznovrstnih pridelkov. Med temi so najvažnejše mlekarske, jajčarske in klavne zadruge.

Prva mlekarska zadruga se je ustanovila l. 1882. v zahodnem Jütland, sedaj je na Danskem 1057 mlekarskih zadrug z 150.000 udi, katere so naredile okrog 70 milijonov *kg* surovega masla iz 2155 milijonov *kg* mleka. Razun teh mlekarn je pa še na Danskem 185 mlekarn-zbiralnic in 70 mlekarn veleposestnikov. Mlekarnice so združene v velike zveze, katere skrbijo za redno nadzorstvo izdelkov, njih preskuševanje in izboljšanje potom razstav in ureditev prodaje. K največji zvezi pripada okrog 1000 mlekarn, katere imajo posebno blagovno varstveno znamko za surovo maslo.

Vse zadrugišne mlekarnice so osnovale l. 1899. centralo za dansko mlekarnstvo, katera deluje za složen, skupen nastop vseh zadrug. Okrog 500 mlekarnice ima skupno nakupovalno zadrugo, 500 vodi statistiko

o delovanju mlekarn, 600 statistiko cen za surovo maslo. Za razpošiljanje surovega masla obstoje posebne zveze mlekarn. Surovo maslo se v teh še enkrat umije omesi in pripravi za angleški trg, ki želi malo osoljeno surovo maslo določene barve. Najvišja cena za surovo maslo, ki se je dosegla je 1.92 d. kron, najnižja 1.90 d. kron, povprečno 1.912 d. kron za 1 *kg*. Povprečno dobijo zadrugišniki 8.5 ör (12 vin.) za 1 mleka, posneto mleko lahko 1 za 2 öra (2.8 vin.), sirotko 1 za 0.5 ör (0.7 vin.) nazaj vzamejo.

Sira se malo izdeluje, pač pa se dela na to, da se povzdigne tudi sirarstvo. Važno nalogo izvršujejo mlekarske zadruge s tem, da preskrbujejo mesto Kopenhagen z mlekom. Vsak dan zvečer pripeljejo vlaki od vseh strani 25.000 l mleka, katero se takoj stehta, toplina v posameznih posodah zmeri, in od vsake četrte posode vzame vzorec za določitev % tolšče.

Vsi oddajalci mleka se mesečno dvakrat nadzorujejo in se morajo glede krmljenja ravnati po natančno določenih predpisih. Mleko se filtrira, 8000 l mleka se napolni kot mleko za otroke v steklenice, ki dobijo vsak dan nove zamaške. 1 l neposnetega mleka velja 16 ör (22 vin.), 1 *kg* posnetega mleka 8 ör (11 vin.) Smetana z 28 % tolšče stane 1.08 d. krona (1.44 K), z 22% tolšče 80 ör (1.08 K), z 15% tolšče 60 ör (0.84 K). Le ono mleko, ki se ne more prodati, se uporabi za izdelovanje surovega masla, katero se dostavi v hišo *kg* za 2.08 d. kroni (2.80 K). O delovanju mlekarn priča dejstvo, da se je izvoz mlečnih izdelkov od l. 1883. šestkratno povečal.

Zadrugišna organizacija je tudi povzdignila izvoz in ceno jajc. Izvoz jajc se še je bolj povzdignil kakor izvoz surovega masla. Čudno je, da imajo na Angleškem danska jajca dosti višjo ceno kakor jajca iz Nemčije in Rusije. Za 1 dansko jajce se plača približno 9 vin, za jedno jajce iz Nemčije 6¹/₂ vin., za jedno jajce iz Rusije 5¹/₂ vin.

Zadruge sprejemajo od udov 2—3krat na teden jajca, katera morajo biti zaznamovane s številko ali pečatom — vsak ud ima namreč svojo številko ali pečat — jajca morajo biti kolikor mogoče čista; umazana jajca se ne smejo umivati, ampak le z mokro cunjjo obrisati. Jajca se morajo shranjevati na suhem, temnem prostoru pri enakomerni toplini.

Vsak ud je dolžan vsa jajca izvzemši ona, katera potrebuje v gospodinjstvu, zadrugi oddati. Pobiralec ista tehta in plača po tržni ceni. Število in teža jajc se pri pobiranju vpiše v posebno knjigo. V zadrugi se vsako jajce, predno se odpošlje, z električno lučjo preišče; za slaba jajca mora oddajalec določeno globo plačati. Jajca se zaznamujejo z znamko zadruge in vlagajo v zaboj in sicer 1440 kosov v jeden zaboj.

Meseca maja se začnejo jajca shranjevati za zimo. V to svrhu se vlagajo v velike zidane jame, napolnjene z apneno vodo; te jame so pokrite z steklom. V tako jamo pride približno 70.000 jajc, katera 5—6 mesecev v njej sveža ostanejo. Jednako merno vlaganje jajc v zaboje, z znamkami zajamčena kakovost je trgovino z jajci postavila na solidna tla in povzročila zvišanje cen.

Prva klavna zadruga se je ustanovila l. 1887., dandanes jih je na Danskem 317 z približno 70.000 udi. L. 1897. so se združile te zadruga v zvezo, katere namen je povzdiga prometa in prodaje mesa, zboljšanje kakovosti danskega svinjskega mesa in napredek svinjereje.

L. 1903 so klavne zadruga zaklale 927.000 svinj, 1800 goved in 3000 ovac. Zveza vzdržuje v Kopenhagen-u prodajalno za meso in skrbi na ta način za preskrbovanje mesta z mesom.

Največja zadruga obstoji v Koldingu; ta ima 7250 udov in zakolje nad 70.000 svinj na leto. Svinje se zakoljejo in osnažijo, glava in noge ločijo, vrat in hrbet odstrani, celo truplo pa razseka v dva dela. Glava in noge se osolijo in v velikih posodah v inozemstvo pošljejo. Svinje se popolnoma sveže razpošiljajo, k čemur veliko pripomorejo izborne lede-nice v železničnih vozovih in na parnikih.

Odpadki se dajo udom nazaj ali pa uporabijo za izdelovanje takozvane kmečke klobase, kosti se prodajo tovarnam za koščeno moko. Cela uprava je zelo priprosta, ni potrebno zidati raznih dragocenih naprav, katere potrebujejo mesarji; radi tega izhajajo z malo delavci in so stroški nizki.

(Konec pride.)

K povzdigi čebelarstva na Dolenjskem.

(Konec.)

Največ je seveda pri nas takih čebelarjev, ki prepuščajo čebele svoji usodi, poznajo jih le o času rojev in v jeseni, sicer se pa sila malo zanje zanimajo. Taki čebelarji ne dobivajo iz te panoge rednih in večjih dohodkov. Če je bilo vseletno vreme ugodno in vedno dovolj paše, če čebelam niso kaki sovražniki posebno škodovali in če je lega ugodna, tedaj se držijo čebele bolj ali manj dobro, drugače pa gredo čebele po zlu, dokler si jih drug novinec v kraju znova ne nabavi in z enakim uspehom ne čebelari.

Te vrste čebelarji naj izginejo iz Dolenjske, na njih mesto naj nastopi nov, strokovno izobražen čebelarji, ki si bode znal pridobivati leto za letom rednih dohodkov iz te panoge. To bodi smoter naših čebelarjev. In to je dandanes pri nas mogoče in z uspehom izvedljivo.

Naša Dolenjska ima za čebele toliko ugodnih leg; pri nas raste toliko, med izkrgajočih rastlin od zgodnje spomladi do pozne jeseni, pri nas menjajo kulture tako mnogovrstno, da se nahaja vedno dovolj cvetočih rastlin poleg tega, da imamo povsod ugodno ajdovo pašo; slednjič se pri nas obdelan svet in gozdi tako zelo menjavajo, da najdejo naše čebele i na gozdnih rastlinah in drevesih obilo paše za časa, ko je minula prva košnja. To vse v zvezi z milo zimo ponuja našim čebelam toliko hrane, da morejo tako dobro uspevati, da dosežemo na Dolenjskem lahko vsako leto iz te kmetijske panoge po več stotisoč kron dohodkov.

Premnogim našim mladim gospodarjem, zlasti onim, ki so si v ljudski šoli in pozneje pridobili nekoliko večjo izomiko, ponuja se tu najlepša prilika, da si pridobivajo lepih stranskih dohodkov. Namesto, da bi na tisoče naših krepkih kmečkih posestnikov sanjalo le o Ameriki in le na ta vir dohodkov mislilo. Na stotine njih imajo doma na domači zemlji najlepšo priliko, da si pridobe s čebelarstvom na pošten način lepe postranske dohodke.

Sedanji jesenski čas jim nudi priliko, da se po uspehih svojih sosedov odločijo za to kmetijsko panogo. Po zimi imajo čas in odpočitka dovolj, da se vse potrebno ukrene, da zamorejo začeti spomladi čebelariti. Lahko si postavijo v tem času čebelnjak, nabavijo dovolj panjev in potrebnega čebelarkega orodja, posebno si pa še lahko pridobijo neobhodno potrebnega teoretičnega znanja o čebelah iz knjig in v občevanju s praktičnimi čebelarji. Pri tem jim mine divje poželenje po zakladih in mukah Amerike.

Sklepaje ta članek si pa ne moremo kaj, da ne bi poklicane činitelje, državo in deželo, na novo opozarjali na njuno dolžnost, da naj priskočita našemu mlademu gospodarskemu naraščaju tudi v čebelarstvu na pomoč in naj tudi to panogo z isto skrbnostjo in materijelnimi sredstvi podpirata, kakor to storita n. pr. v vinarstvu in gotovo bode to našemu kmetijskemu stanu v blaginjo.

V ta namen naj bi se prirejali čebelarji tečajji, strokovna predavanja potovalnih učiteljev in naj bi se gmotno podpirali s premijami nekateri čebelarji, ki naj bi v vzglednim čebelarjenjem bili drugim v posnemo in spodbudo.

Čebelarstvo na Dolenjskem bi se zelo povzdignilo, prinašalo bi našemu kmetijskemu stanu precejšnje postranske dohodke in gotovo bi bilo to le v občni blagor.

Želeti je tedaj, da se v uresničenje tega gospodarskega vprašanja v označenem smislu kaj izdatnega stori!

Pridelek žita celega sveta v l. 1905. in 1906.

Na celem svetu pridelalo se je v letih 1905 in 1906 približno

	leta 1905	leta 1906
	meterskih stotov	
pšenice . . .	926·29 milijonov	949·— milijonov
rži . . .	394·47 „	382·86 „
ječmena . . .	307·23 „	314·84 „
ovsa . . .	533·55 „	526·86 „
koruze . . .	917·37 „	986·72 „

skupaj . 3.078·91 milijonov 3.160·28 milijonov.

Iz teh števil sledi, da je bila letina 1906 za okroglo 81 milijonov meterskih stotov boljša, kot letina 1905.

Kmetovalci, gnojite z razklejeno kostno moko!

Razklejena kostna moka vsebuje povprečno 30% fosforove kisline v 100 kg. Tomaževa žindra pa le 15% fosforove kisline. V razklejeni kostni moki je tedaj še enkrat toliko fosforove kisline, kakor v Tomaževi žindri. 30 kg fosforove kisline v 100 kg razklejene kostne moke stane 8 K 40 v, 15 kg imenovane kisline v isti množini Tomaževe žindre 5 K 60 v; 1 kg fosforove kisline v razklejeni kostni moki stane potemtakem 28 v, v Tomaževi žindri pa 37·3 v.

Fosforova kislina v Tomaževi žindri je tedaj pri 1 kg za 9·4 v dražja nego v kostni moki. Pol vagona (50 q) razklejene kostne moke je glede fosforove kisline enake vrednosti, kakor cel vagon (100 q) Tomaževe žindre. Prvega gnojila stane pol vagona (50 q) loko Ljubljana 420 kron, zadnjega cel vagon (100 q) 560 kron, iz česar sledi, da ista množina fosforove kisline v razklejeni kostni moki 140 kron manj stane kakor v Tomaževi žindri.

Učinek razklejene kostne moke kot gnojilo je enak onemu Tomaževe žindre ali pa ga še prekaša. Z razklejeno kostno moko smo po triletnih poizkusih tako na trdinah, kakor tudi na barskih tleh dosegli najboljše uspehe.

Mimogrede omenjamo, da je od skupne fosforove kisline v razklejeni kostni moki povprek 94% citratno raztopljive. Vrhu tega je v kostni moki povprečno 0·7% „organskega“ dušika, v Tomaževi žindri pa čisto nič. Kilogram „organskega“ dušika v umetnih gnojilih se ceni na 1 K 20 v; 0·7 kg „organskega“ dušika stane 84 v, tedaj ima množina v pol vagona kostne moke to je 85 kg dušika 42 K vrednosti.

Če se slednja cena prišteje k prej navedeni vrednosti fosforove kisline od pol vagona kostne moke, 140 K, sledi iz tega, da vsakdo, ki rabi Tomaževo žindro, namesto razklejene kostne moke, pri enem vagonu Tomaževe žindre po nepotrebem zapravi 182 K, oziroma

pri vsakem meterskem stotu Tomaževe žindre 1 K 82 v.

Ker kmetovalci vsako leto na ta način trpe škodo za več tisoč kron, smatramo za svojo dolžnost, da jih na to opozarjamo.

Razklejena kostna moka, nasipana v jeseni ali spomladi, je izvrstno gnojilo za travnike, vinograde, kakor tudi za žito, peso, krompir in travno-deteljne mešanice. V slednjih slučajih nadomešča tudi spomladno gnojenje s superfosfatom.

Samo ob sebi je umevno, da popolnoma učinkuje kostna moka le v zvezi s kalijevo soljo. 150 kg kostne moke zadostuje za 1 oral, to je ravno polovica manj kot Tomaževe žindre. Kostna moka je najcenejše gnojilo, ki vsebuje fosforovo kislino.

Razklejena kostna moka se dobiva v tovarni delniške družbe za kemično industrijo v Ljubljani (v klejarnici, „limfabriki“).

Vsakdo, ki naroči najmanj 50 q kostne moke od imenovane tovarne, more zastoj dati isto kemično preiskati glede vsebine fosforove kisline od našega kmetijskega preizkuševališča; na podlagi te preiskave se potem preračuni cena tako, da se odstotki fosforove kisline z 28 množe.

Vsa natančnejša pojasnila o preiskavi in kako se rabi to gnojilo itd. daje radovoljno kmetijsko-kemično preizkuševališče za Kranjsko v Ljubljani, Salendrove ulice št. 3.

Dr. E. Kramer.

Zadružna tiskarna v Ljubljani

reg. zadr. z omejj. zavezo

Stari trg števil. 19

priporoča

koverte s firmo, pismeni papir, vizitnice

tér vsa v to stroko spadajoča dela po

== najnižji ceni. ==

Unanja naročila se točno izvršujejo

Zadružna zveza

oskrbuje

== svojim zadrugam ==

vse tiskovine, blagajne itd.

Priporočaja se: Vzájemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbi zvonov.
Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Seme kašeljskega zelja, katero naredi lepe, trde glave in rodi v vsaki zemlji, domači pridelek, zajamčeno pristno in kaljivo. Prodaja dokler je kaj zaloge, Ignacij Mercina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju pri Ljubljani. 2 dkg (navadno žlico) za 80 vin., poštne prostó. Denar je poslati naprej. Sprejemajo se tudi pisemske znamke. Večja naročila po dogovoru.

Mlekar išče službe. Več se izve pri „Zadružni zvezi“. 2—2

Okoli 1000 hl belega vina po 13—16 kr. (26—32 vin) se proda v Lindaru — zadnja

postaja Pazin (Istra)
Kupci naj se obrnejo na lindarsko društvo za štednju in zajmóve v Lindaru (Istra). 5—2

Šest mesecev star petelin, velikansk, Slymouth—Rocks +Wyandott za 5 kron.
Tri ruske kunce samice, 3, 6, 16 mesecev stare po 3—6 kron proda L. Ševár — Rakek. 2—2

Zivo divjačino

jerebice, fazane, srne, jelene, uharice za lov, vsakovrstne ropne živali, in ptiče, kokoši,

gosi in krasne fazane

kupuje in prosi ponudb

Edvard Mayer

razpošiljatelj žive divjačine

Dunajsko Novomesto, Schneeberggasse št. 10.
Avstrija. 268 12—4

Podružnica trgovine z živalmi Lavanyukut. Ogrsko.

Kranjska tovarna lanenega olja, Kranj

Zabret & Huter

priporočaja

Sladko laneno olje in lanene tropine (preše)

najboljše kakovosti v vrečah po 50 kg.

Naročaja se pri „Gospodarski zvezi“ ali naravnost pri tvrdki. Opomniti je, da je laneno olje mrzlo stiskano, nima v sebi nikaškega albumina in je ravno raditega najboljše kakovosti. V kolikor pa je laneno olje boljše brez te sestavine, v toliki meri pridóbe s to sestavino lanene tropine (preše). Analiza lanenih tropin znaša: 40—41% surovega proteina (beljakovin) z 9—10% olja po analizi št. 1901 c. kr. poljedelsko-kemičnega preizkuševališča na Dunaju. 274 x—3

Kdor počiva — rjava!

Vedno naprej!

Novi modeli

originalnih Alfa-Caval-Separatorjev

Nedosežne prednosti novih modelov 1906:

pridejo!!

Neprekosljivo in najčistejše posnemanje. —

Igrajoče lahki in mirni tek. —

Velika hitrost dela. — Mali nabavni kapital. — Sigurno delo. — Mala obraba.

— Premenitev stroja v hitreje delo po premeni bobniča. —

270 12—11

Delniška stavbinska družba »UNION« v Ljubljani.

Ob začetku leta sklepajo posojilnice na občnih zborih o porabi čistega dobička. — Delniška stavbinska družba „UNION“ se usoja pri tej priliki opozoriti p. n. hranilnice in posojilnice, da so še oddati delnice III. emisije, in da blagovolè vsaj en del čistega dobička uporabiti za nakupovanje delnic družbe „UNION“. — S pomočjo zadružne organizacije se je posrečilo postaviti krasno stavbo hotela „UNION“. — Delničarji postali so solastniki tega podjetja, in delnice imajo sedaj svojo vrednost. Treba je pa še oddati III. emisijo, in odda se lahko, ako naše hranilnice in posojilnice vzajemno postopajo in prevzamejo delnice. — Tako národno-gospodarsko delo mora vspevati. — Oglasila za podpise delnic sprejema podpisani načelnik.

Dr. V. Gregorič,
načelnik.

Zahtevajte povsod **izrecno** le skozi **14 let** preizkušeno postavno zavarovano

„Barthelovo klajno apno!“

Ponarejenih posnetkov ne kupujte!

Dobiva se povsod, kjer so izobešeni naši plakati, kjer niso, pišite naravnost na naslov:

Mihael Barthel in drug,

Dunaj, X/3. Siecardsburggasse 44/G.

Cene zmerne. Priznanja na razpolago zastoj! Dopisuje se slovenski! 6-5

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

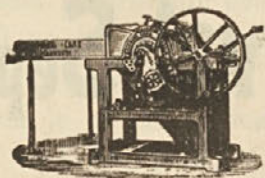
Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-21

Mlatilnice

lahko tekoče z rokami za goniti.

Mlatilnice vsakovrstne
z vrtilom (gepeljnom).

Mlatilnice z motor-
jem na bencin (najcenejša gonilna
sila) kakor tudi vsi poljedelski stroji po

zelo znižanih cenah

pri

Karol Kavšeka nasled. 248 x-21

Schneider & Verovšek

trgovina z železino in zaloga strojev.

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Vsakdo naj se v svojo korist prepriča predno
kupi kakí stroj!

Berite!

Gospodarsko društvo Baderna

v Istri

262 24-11

ima v svojem zadružnem skladišču

pristnega terana in izborna belo vino!

Cene zmerne!

Pošilja se pod sledečimi ugodnimi, poštenimi pogoji:

1. Vino se pošilja franko skladišče ali želez. postaja Sv. Petar u Šumi ali Poreč (Parenzo). — Tudi v lastnih sodih, ki se vrnejo franko na eno obeh postaj.
2. Od postaje gre blago na račun in riziko naročnika.
3. Reklamacije veljajo še osem dni po dostavi fakture (računa).
4. Plača se takoj ali tekom 30 dni potom Zadružne zveze v Ljubljani.
5. Vino se tudi **zamenja** za les — fižol — krompir — moko — otrobe — koruzo in druge gospodarske in obrtnijske izdelke.
6. Pri naročilih izpod 300 litrov se vzorcev ne pošilja.

Zadruga! Trgujemo med seboj! Pomagajmo druga drugi! Vsaka konkurenca — vsak riziko je izključen pri kupu in prodaji!

Naše načelstvo posreduje radevolje brezplačno tudi pri nakupu vina in grozdja od nje članov. Za posredovano kupčijo prevzame garancijo!

Berite!

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

nasproti železniške postaje Vižmarje v lastni hiši

naznanja slavnemu občinstvu, da si je preuredila

mizarsko delavnico s strojnim obratom na parno silo.

Velika zaloga **spalnih, jedilnih in salonskih oprav, vseh vrst in slogov od preprostih do najfinejših, po najnižjih cenah, brez konkurence.**

Izdeljuje vsa **pohištvena in stavbna dela, oprave za hotele, sanatorije in druge javne zgradbe.**

257, 24—14

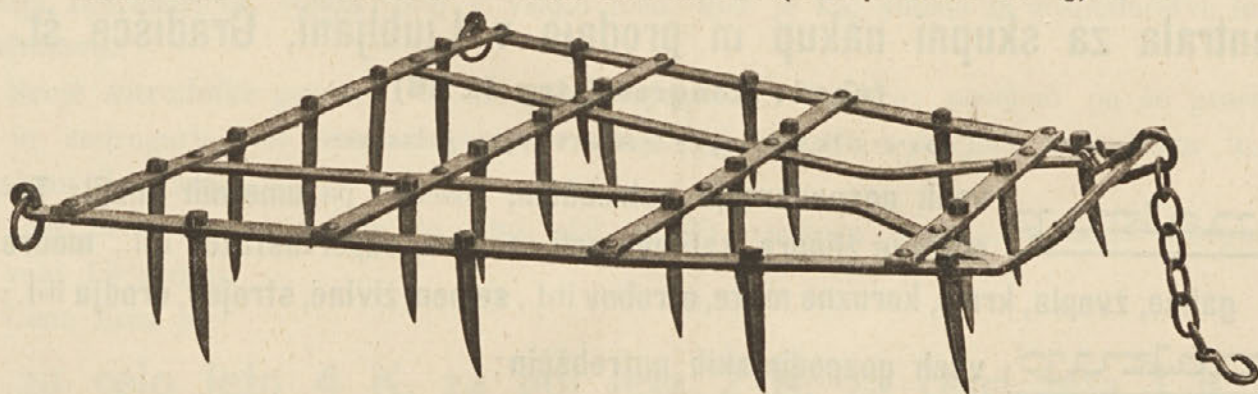
Zaloga v Šent Vidu nad Ljubljano, prodajalna v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 18. — v hiši Kmetске posojilnice.

Ceniki na razpolago.

Provačimi in mačrti brezplačno.

Najboljše patentirane brane

nadkriljujejo vsakovrstne dosedanje lesene brane, ker so nepokvarljive ter se zobovi vsikdar lahko z novimi nadomeste. — Cena za 1 komad (teža približno 25 kg) 15 K

Nadalje vse vrste dobro varjenih verig za živino, vozove itd., kakor razno-
vrstnih kovanih žeblov priporoča

258, 24—14

Prva žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigoric

registr. zadruga z omejeno zavezo.

Ceniki na zahtevo brezplačno in franko. Kmetijske zadruge pri večjem odjemu popust.

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 30. junija 1906:
čez 12 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 30. junija 1906:
čez 27 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
preje: Gradišče št. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema **hranilne vloge** vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 kron
čistih **4 K 50 h** na leto.

Stanje vlog 30. junija 1906: K 12,485.874·93 — Denarni promet v letu 1905: 54,418.440·28

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 30. junija 1906.

249, x-21

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.

Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.

Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Gospodarska zveza

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

centrala za skupni nakup in prodajo v Ljubljani, Gradišče št. 1

(uhod: Kongresni trg št. 16)

preskrbuje za svoje člane

nakup vseh gospodarskih potrebščin, posebno pa umetnih gnojil: To-
maževe žlindre, kalijeve soli, solitra, superfosfatov itd., modre
galice, žvepla, krme, koruzne moke, otrobov itd., semen, živine, strojev, orodja itd. ;

nakup vseh gospodinjskih potrebščin;

prodajo vsakovrstnih kmetijskih pridelkov in izdelkov.

Zaloga klajnega apna, oddaja se od 5 kg. naprej.